

TEKNISEN TOIMIALAN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Ilmoittaja, yhteystiedot:

toimialajohtaja Markku Koppelomäki, puh. 044 701 9698

yksikön päälliköt, Mikko Viitala puh. 044 701 0908, Mika Painilainen, puh. 044 701 1778, Toni Haapakoski 044 701 4692

HALLINTO- JA JOHTAMISTAPA

Hallinto- ja johtamistavalla tarkoitetaan eettisiä periaatteita, sääntöjä, ohjeita ja toimivallan jakoa.

Tekninen toimiala vastaa maa- ja vesialueiden sekä toimitilojen hankinnasta, hallinnasta ja luovuttamisesta. Näiden osalta valvontaohjeet tulevat kaupungin yleisesti hyväksymistä määräyksistä ja ohjeista sekä hallintosäännöstä ja teknisen toimialan toimintasäännöstä.

Sääntöjen, ohjeiden ja päätösten noudattamisen valvonta sekä korjausta vaativiin asioihin puuttuminen tapahtuvat päivittäin teknisen toimialan esimiestyössä. Työnjako ja valvontavastuu on määritelty hallintosäännössä sekä teknisen toimialan toimintasäännössä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta sekä tuloksellisuuden arviointi tapahtuvat talousyksikön ohjeistuksen mukaisesti.

Lisäksi toimialan hankinnan edelleen kehittäminen talousyksikön tukemana on tärkeää. Vuoden 2024 hyväksytyssä henkilöstösuunnitelmassa on esitetty hankinta-asiantuntijan palkkaamista tekniselle toimialalle. Toimialalla on myös tunnistettu, että lähiesihenkilötyötä, henkilöstön digiosaamista sekä asiakaspalveluosaamista tulee edelleen vahvistaa vuonna 2024. Koulutusten järjestämisessä tukevat sekä ICT- että HR-yksikkö.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnalla tarkoitetaan tunnistusta, analysointia, hallintaa ja dokumentointia.

Riskienhallinta on koordinoitu kaupunkitasoisen riskienhallinnan kautta.

Yksiköissä päivitettiin riskienhallinnan ja jatkuvuudenhallinnan arvioinnit vuodenvaihteessa 2020/2021 kaupunkitasoisen riskienhallintapäällikön tuella. Vuoden 2021 alussa valmistui yksiköiden päivitetty riskianalyysilomakkeet, joista on koottu merkittävimmät riskit sekä toimenpiteet niiden hallitsemiseksi. Toimialan merkittävimmät riskit, toimenpiteet niiden hallitsemiseksi ja vastuutahot on esitetty liitteessä 1, jonka päivittämistä tehdään vuosittain. Porin varautumisen ja valmiuden ohjausryhmä on käynnistänyt toimintansa uudelleen turvallisuuspäällikön johdolla. Tekninen toimiala on mukana ohjausryhmässä.

Toimialatasoisesti talouden ja toiminnan riskejä hallitaan talouden raportoinnilla sitä edelleen kehittämällä. Lisäksi jatketaan ja kehitetään investointihankkeiden käynnistämiseen ja toteutuman hallintaan liittyvää toimintamallia ja erillistä laatutekijöiden toteutumisen raportointia. Tärkeänä osana riskien hallintaa on ylläpitää tilahankkeiden suunnitteluohjeen mukaista aikataulutusta erityisesti investointien suunnittelun osalta. Toimiala näkee tärkeänä, että tilahankkeiden suunnitteluohjetta päivitetään ja laaditaan toimintamalli myös alle 500.000 euron hankkeiden läpiviemiseen. Vuoden 2024 aikana käynnistetään myös tilahankkeiden suunnittelukorttien laadinta.

Tilayksikössä jatkettiin tiedonhallinnan kehittämistyötä. Sopimusten analysointia tehtiin ulosvuokrattujen tilojen osalta. Arkistojen digitointia jatketaan tulevina vuosina käyttötalouden antamien mahdollisuuksien mukaan. Digitointityötä jatketaan myös konsernihallinnossa.

Henkilöstökoulutus on ollut tilayksikössä keskeisessä osassa riskienhallinnassa. Vuonna 2023 jatkettiin sisäisesti tilaturvallisuuskoulutusprojektia. Projektia jatketaan vuonna 2024 ulkoisten toimijoiden osalta. Tilaturvallisuuden koulutusprojektin tarkoitus on parantaa toimittajarekisterin toimijoiden työskentelyn turvallisuustietoisuutta huolto- ja kunnossapitotöissä, jotka suoritetaan rakennuksen toiminnan ollessa käynnissä. Tavoitteena on ehkäistä vaaratilanteita huolto-, kunnossapito- ja korjaustöissä.

Investointien ja hankkeiden johtamisessa otettiin pilotointikäyttöön projektinhallintaohjelmisto, joka tuki investointiohjelman johtamistyötä organisaation toiminnassa. Käyttöä kehitettiin vuonna 2023 tukemaan mm. TEAMS-ympäristössä tapahtuvaa työskentelyä. Pilotointi toteutetaan sisäilmatyöryhmän ja ICT-yksikön kohteissa. Pilotoinnin tuloksena todettiin, että testattu tuote ei soveltunut pienprojektien johtamiseen kuntasektorilla. Kustannuslaskelmien ja hankkeen ohjauksen kehittämisessä otettiin vuonna 2022 pilotointikäyttöön Haahtela TVD - järjestelmä. Sen käyttöönoton laajennusta suunniteltiin vuonna 2023 yli 500.000 euron investointihankkeisiin yhteistyössä ICT-yksikön kanssa. Ohjelmistokehittäjä on muuttanut ohjelmiston nimeä <https://realaizer.com/>. Ohjelmiston testausta jatketaan soveltuviissa hankkeissa vuonna 2024.

Infrayksikössä on vuodesta 2019 alkaen toteutettu korjausvelkaselvityksiä ja kuntotutkimuksia. Näitä ovat olleet mm. kaupungin siltojen ja siltarumpujen yleistarkastus, kaupungin omistaman katuverkon kuntotutkimus ja korjausvelan määrittäminen, pienvesiatamien kuntokartoitus ja pitkän tähtäimen toimenpidesuunnitelma sekä viheralueiden korjausvelkaselvitys. Näiden tutkimuksien ja selvitysten loppuraporttien analysointia on tehty ja lopputulokset näkyvät tulevien vuosien investointisuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Selvitysten avulla on kartoitettu erityisesti riskirakenteita ja yksittäisiin kohteisiin, kuten mm. yksittäisiin siltoihin, on teetetty erityistarkastuksia.

Vuonna 2019 katuverkon korjausvelka oli yhteensä noin 29 M€. Väylien peruskorjaamisen lopettaminen tarkoittaisi väylien rakenteellisten puutteiden lisääntymistä sekä puutteiden aiheuttamien korjauskustannusten ja -velan kasvua. Katuverkon peruskorjauksilla on siten merkittävä vaikutus myös käyttötalouden kunnossapitokustannuksiin. Ilman peruskorjauksia korjausvelka kasvaisi kymmenessä vuodessa yli kaksinkertaiseksi. Korjausvelan kasvun pysäyttäminen edellyttäisi, että katuja ja kevyenliikenteen väyliä peruskorjattaisiin vuosittain yhteensä noin 20 km:n matkalta ja vuosibudjetin tulisi olla noin 9 M€, josta noin 1,1 M€ tulisi kohdistua jalankulku- ja pyöräteiden perusparantamiseen. Infran korjausvelkalaskelma päivitetään vuoden 2024 aikana.

Porin kaupunki on jo pitkään osallistunut valtakunnalliseen Yhdyskuntatekniset palvelut-tutkimukseen, jossa asukkailta kysyttiin mielipidettä muun muassa katujen ja puistojen kunnosta. Vertailukaupunkeihin nähden Pori on viimeisellä sijalla 21. Pori sai vuonna 2023 liikennealueiden ylläpito -mittarin keskiarvoksi 2,82. Mittarin keskiarvo on pysynyt lähes samana viiden vuoden tarkastelujaksolla vuosina 2016-2022. Katuvalaistus-mittarin keskiarvoksi Pori sai 3,57 ja tämän keskiarvo on tasaisesti noussut vuodesta 2016 lähtien. Muihin kaupunkeihin verrattuna Pori kuitenkin katuvalaistus- mittarin osalta edelleen selvästi viimeisellä sijalla. Porissa heikoimman arvosanan 2,1 sai keskustaan johtavien pääkatujen kunto. Tässä mittarissa myös ero muihin kaupunkien tuloksiin on suurin 0,93. Huomioitava, että Porissa kyselyn vastausprosentti on alhaisin, kun kyselyyn vastanneiden kaupunkien vastausprosentin vaihteluväli on ollut 9- 31 %.

Henkilöstösuunnitelman laadinnan yhteydessä on kiinnitetty huomiota siihen, että teknisellä toimialalla on paljon tehtäviä, jotka ovat yksittäisten työntekijöiden vastuulla. Tästä aiheutuu merkittävä henkilöriski.

Kaupunkitasoisesti on nostettu esiin henkilöriskien tunnistaminen turvallisuuspäällikön johdolla. Tilayksikössä otettiin käyttöön kiinteistöryhmäkohtainen managerointi minimoimaan henkilöriskiä.

Teknisen toimialan yhdeksi kehittämiskohteeksi vuonna 2023 valittiin työturvallisuuden kehittäminen ja työtapaturmien vähentäminen. Syksyllä aloitettiin toimenpiteiden suunnittelu ja jalkauttaminen aloitetaan tammikuussa 2024. Toimenpiteinä ovat mm. johdon parempi sitoutuminen, esihenkilöiden puuttuminen asioihin, työturvallisuushavaintojen aktiivinen ilmoittaminen sekä tapaturmien selvittäminen.

VALVONTATOIMENPITEET

Valvontatoimenpiteillä tarkoitetaan mm. erilaisia kontrolleja, suojauksia ja sopimusten hallintaa

Sopimukset tehdään teknisen toimialan toimintasäännön mukaisesti. Sopimusten toteuttamisen seuranta on jatkuvaa. Kaupunkitasoinen ratkaisu sopimushallinnalle saatiin käyttöön vuoden aikana. Järjestelmän käyttö pitää saada vakiinnutettua osaksi jokapäiväistä toimintaa vuoden 2024 aikana samalla, kun asiakirjahallinnon prosesseja kehitetään konsernivetoisesti.

Teknisellä toimialalla laskujen hyväksyjinä toimivat toimintayksiköiden esimiehet ja heidän sijaisensa sekä yksiköiden päälliköt ja toimialajohtaja. Hyväksyjät vahvistetaan teknisessä lautakunnassa vuosittain.

Toimialalla on vakiintuneena käytäntönä yksikkökohtainen kuukausiraportti, jonka laatimiseen osallistuvat budjettivastuulliset toimintayksiköiden esimiehet. Raportin koostamisesta vastaa kunkin yksikön päällikkö. Raportit ovat osa talouden raportointia tekniselle lautakunnalle. Kuukausiraportissa tulee erityisesti nostaa esiin yksikön toiminnassa ja taloudessa olevat riskit ja epävarmuustekijät niin käyttötalouden kuin investointiprojektien osalta sekä korjaavat toimenpiteet.

Kaupungin ajoneuvojen käyttöä koskeva ohjeistus on päivitetty vuonna 2020. Käyttöön on otettu sähköinen ajopäiväkirjajärjestelmä. Vuoden 2023 aikana ajoneuvojen käytöstä tehtiin sisäinen tarkastuksen selvitys.

TIETO JA TIEDONVÄLITYS

Tiedolla ja tiedonvälityksellä tarkoitetaan mm. avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa, raportointia ja viestintää.

Tilayksikkö päivitti mm. tilojen laajuustietoja ja arvonmääritykset sekä salkutti rakennusomaisuuden realisoitaviin ja ylläpidettäviin.

Toimialan johtoryhmä on kokoontunut pääsääntöisesti viikoittain. Tiedonkulun ja päätöksenteon nopeuttamiseksi käytetään Office 365 – ohjelmistoa ja Aapeli-päätöksentekojärjestelmää. Laajennettu johtoryhmä kokoontuu muutaman kerran vuodessa strategisten hankkeiden jalkauttamiseksi, vuorovaikutuksen parantamiseksi ja yhteisen toimintatavan vakiinnuttamiseksi. Syksyllä 2023 otettiin käyttöön myös koko toimialan lähiesihenkilötapaamiset, joissa käydään läpi ajankohtaisia kaupungin ja toimialan asioita. Tarkoituksena on kokoontua 3–4 kertaa vuodessa.

Toimialan henkilöstölle julkaistaan viikoittain sisäinen tiedote johtoryhmän käsittelemistä ja muuten ajankohtaisista asioista. Sisäisen viestinnän kehittäminen on valittu yhdeksi toimialan työhyvinvoinnin strategisen johtamisen tavoitteeksi. Toimialalla on valmisteltu myös sisäisen viestinnän nykytilanteen kartoitusta. Kehitystyö jatkuu vuonna 2024 muun muassa henkilöstölle toteutettavalla viestintäkyselyllä. Viestinnän asiantuntija osallistuu johtoryhmän kokouksiin.

Toimialajohto tapasi luottamusmiehiä säännöllisesti ja toimialalla kokoonnuttiin kaupunkitasoisen Hyvän yhteistoiminnan käsikirjan mukaisesti 10 kertaa yhteistyötoimikunnan kanssa. Yhteistyötoimikunnan

kokouskäytäntöä sekä luottamusta, vuorovaikutusta ja palautekulttuuria pyrittiin erityisesti kehittämään vuoden aikana, esimerkiksi henkilöstösuunnitelmaa käsiteltiin erillisessä yhteistyötoimikunnan suunnittelukokouksessa. Kehityskeskustelukäytäntö on osa toimialan vuosikelloa.

SEURANTA

Seurannalla tarkoitetaan mm. arviointia ja kehittämistoimenpiteiden tuloksellisuutta

Liikuntalaitosten kiinteistönhoidon mitoitustyö aloitettiin 2022 ja työ saatiin valmiiksi vuonna 2023. Tavoitteena on kehittää liikuntalaitosten kiinteistönhoidon resursointia vuonna 2024 ja 2025.

Teknisen toimialan vakuutushenkilöitä osallistui omistajaohjauksen järjestämään vakuutusten vuositapaamiseen meklarin kanssa.

Yhteistyökyky							
Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkittävyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö / aikataulutus
Sisäilmariskeihin liittyvä tunnepohjainen päätöksenteko	Äkillinen investointitarve ja nopeasti tehtävät muutokset palveluverkkoon vaikuttavat talouden hallintaan usein isojen investointitarpeiden vuoksi.	1	4	5	Oikean tiedon tuottaminen päätöksenteon tueksi. Tiedon ymmärtämisen varmistaminen.	(Palveluverkko,) Salkutus, PTS, rahojen kohdentaminen riskikohteisiin. Avoimuus ja tiedottaminen sekä yhteistyön lisääminen. Riskikohteiden kartoittaminen ja tunnistaminen.	Tilayksikkö ja viestintä / jatkuva Salkutus tehty ja PTS päivitetään vuosittain määrärahojen puitteissa toteutus.
Hyvinvointialueen kanssa yhteistyö häiriintyy	Taloudelliset ja toiminnalliset riskit	1	4	5	Avoin yhteistyö Hyvinvointialueen kanssa.	Toimintaympäristön muutoksen aiheuttamien kustannusten huomioiminen budjetissa. Asiakaspalvelun vahvistaminen.	Tilayksikkö / jatkuva

Häiriötilanteiden hallinta

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkittävyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö / aikataulutus
Tulvasuojelu yleisesti, Jokitulva, hyydepato, meriveden nousu, hulevesitulva ym.	Merkittävät taloudelliset vahingot, jos patorakenteet pettävät tai vesi nousee yli patorakenteiden.	3	3	6	Patoturvallisuusorganisaation toiminta	Pidetään yllä patoturvallisuusorganisaation toimintaa ja valmiutta päivittämällä asiakirjoja ja organisaatiota	Infrajohtaminen, jatkuva
Myrskytuhot, esimerkiksi Tapani-myrskyn kaltaiset tilanteet	Voi aiheutua laajoja metsätuhoja talous ja taajamametsissä. Myös riski henkilövahingoille	3	3	6	Organisaation valmiuden nosto sääennusteiden mukaan	Seurataan sääennusteita ja varaudutaan riittävillä resursseilla mahdollisiin raivaustöihin.	Infrakunnossapito, jatkuva
Talvikunnossapito yleisesti, lumen aeraus, liukkaudentorjunta liikenneturvallisuus ym.	Merkittävät häiriöt liikkumiselle ja vaarana liikenneturvallisuuden heikentyminen, jos talvikunnossapito ei pysty vastaamaan olosuhteisiin.	3	3	6	Infrayksikön toimintayksiköiden yhteistyö ja resurssien siirtäminen tarvittaessa kunnossapidon tehtäviin.	Varmistetaan riittävä resurssi talvikunnossapidon työtehtäviin. Kehitetään olemassa olevaa järjestelmää.	Infrayksikkö, jatkuva
Sähkön ja energian hinnan äkillinen ja merkittävä nousu	Aiheuttaa taloudellisen riskin	3	4	7	Erillinen sähkömeklaripalvelu ostettu ulkoa, sähkön hinnan kiinnitykset tehdään oikea-aikaisesti	Kilpailutetaan sähköenergiahinta ajoissa yhteistyössä hankintapalvelujen kanssa	Toimialajohtaja ja hankintayksikkö, jatkuva

Sähkönjakelun vikaantuminen, lämmönjakelun häiriö	Omaisuus ja henkilövahingot	3	4	7	Kriittisissä kohteissa on varavoimajärjestelmä	Järjestelmien laajentaminen ja huolto-ohjelman noudattaminen. Varavoimajärjestelmäverkon laajentaminen irtaimistoinvestoinneista vuonna 2024. Suunnittelu tehty 2023.	Tilayksikkö / 2024
Sähkökeskuksien ja valaisimien palovaara	Omaisuus ja henkilövahingot	3	4	7	Pääkeskuksien tarkastukset ulkoistettu Pori Energia Sähköverkoille. LED-valaistuksen tekeminen vanhoihin.	Alakeskuksien ja pääkeskuksien lämpökuvaukset ja tarvittavat toimenpiteet. Vanhojen valaisimien kartoittaminen ja korjaus. Valvontatoimenpiteiden vahvistaminen.	Toimitilojen ylläpitopalvelut / jatkuva
Hyvä tiedonhallinta							
Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkittävyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö / aikataulutus
Toimintaympäristön äkilliset muutokset	Taloudelliset menetykset	3	3	6	Koulutus ja sopimushallinta sekä henkilöresursointi.	Indeksihälytyksen tekeminen Haahtela-järjestelmään. Toimenpiteen laajentaminen HVA:n kohteisiin.	Tilayksikkö / 2024
Sopimusten laskuttaminen. Sopimusten	Taloudelliset menetykset	2	2	4	Sopimusrekisterin ylläpito ja sopimusten noudattamisen	Sopimusten tarkastus. Henkilöresursointi ja projektointi.	Tila- ja infrayksiköt / jatkuva

ajantasaisuus ja oikeellisuus.					valvonta. Sopimusten uudelleen tarkastelu.		
--------------------------------	--	--	--	--	---	--	--

Henkilöstö							
Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkittävyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö / aikataulutus
Pysäköinninvalvojen kokemus henkinen ja fyysinen väkivalta	Yleensä on sanallista uhkaamista, tekijöinä usein samat henkilöt. On ollut "läheltä piti tilanteitakin"	4	2	6	Toimitaan lähtökohtaisesti pareina, vaikka aina se ei onnistu.	Toimitaan työpareina. Kameraa on pohdittu. Koulutusta ja (vertais-)tukea	Esihenkilöt
Henkilöstön ylikuormittuminen	Työntekijöiden hakeutuminen muualle. Sairauslomat. Osa-aikaeläkkeelle siirtyminen nopeammin.	3	4	7	Henkilöstösuunnitelma.	Määrärahojen ja täyttölupien hakeminen. Oikea palkkaus. Toimenkuvien päivittäminen ja käyttöönotto.	Päälliköt ja esihenkilöt 2024, jatkuva
Yksin tehtävät työt	Loukkaantumisen- ja väkivallan uhka	3	4	7	Työsuunnittelu. Riskien arviointi Safety Manager.	Työsuunnittelun parantaminen. Koulutuksen lisääminen.	Päälliköt ja esihenkilöt 2024, jatkuva

Muuta							
Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkittävyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö / aikataulutus
Luonnonilmiöt yleisötapahtumassa	Konsertti tai tapahtuma keskeytyy, koska ei	3	4	7	Turvallisuussuunnitelmat ja	Viranomaistiedotteiden seuraaminen ja varautumisen tason	Tilayksikkö Infrayksikkö, jatkuva

	varauduttu. Henkilö- ja omaisuusvahingot.				viranomaisyhteistyö.	nostaminen tarvittaessa.	
Uhkatilanteet tiloissa	Henkilö-, maine ja omaisuusriski	3	4	7	Kulunvalvonta, kamerat, murtohälytyslaitteet	Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmiin päivittäminen. Henkilökunnan koulutus. Laitekannan uusinta ja laajennus. Hälytyskeskuspalvelun hankinta.	Tilayksikkö / 2024